

Miesto klasickej ekonomickej školy a iných liberálnych ekonomických škôl

Peter GONDA

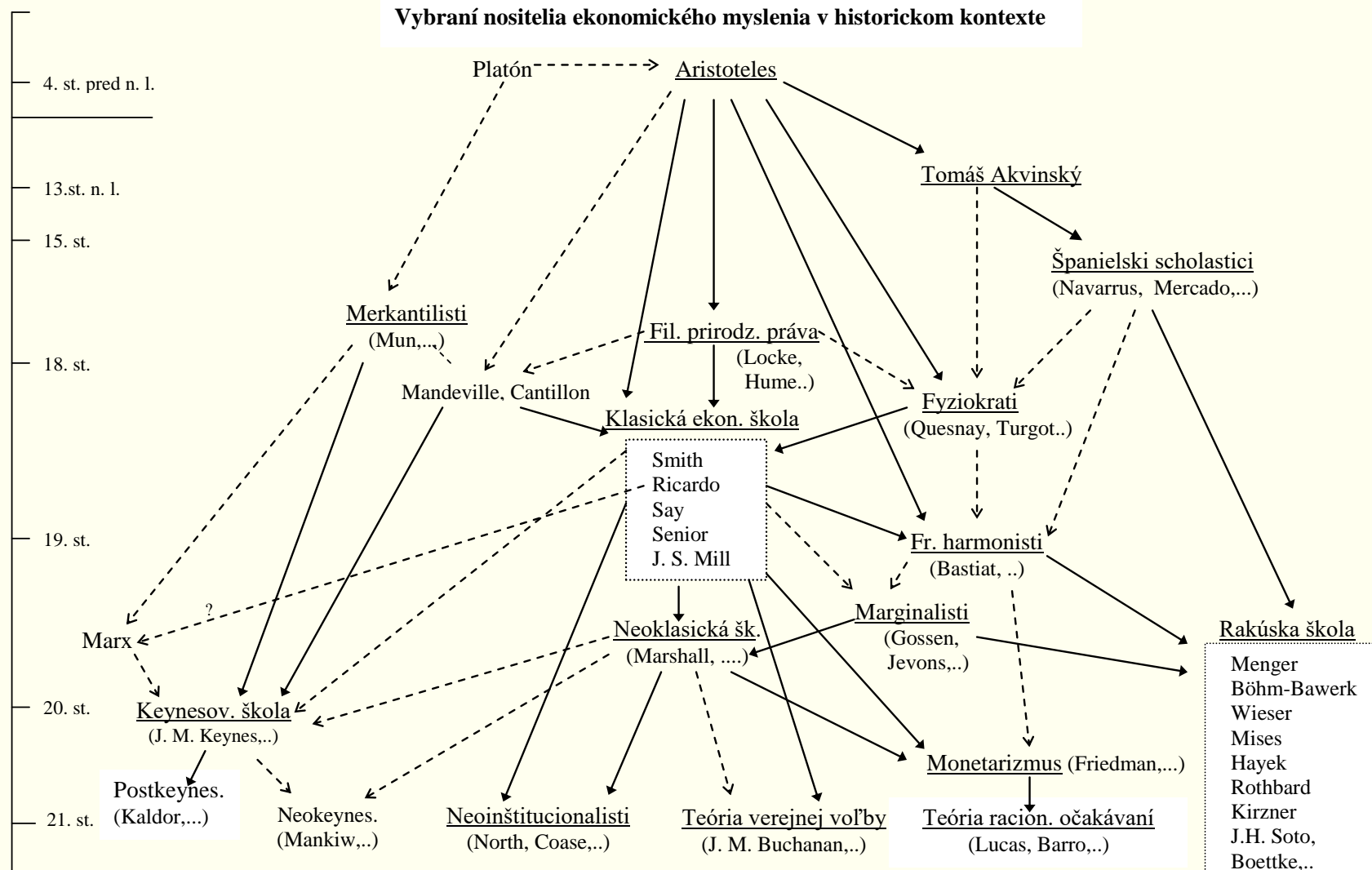
Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika

Bratislava, Vysoká škola manažmentu, 4. apríl 2024

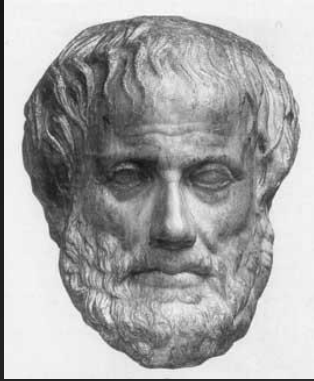
Východiská

Vybraní nositelia ekonomického myslenia v historickom kontexte

Zdroj: autor

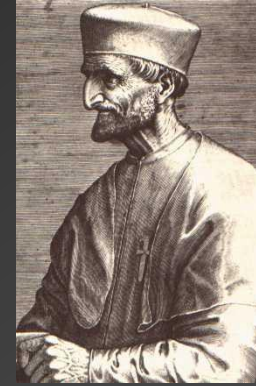
Východiská

Aristoteles (384 –322 pred n.l.)

[Ibn Khaldun (1332-1406)]

[Navarrus (1492 -1586)]

[R. Cantillon (1680 – 1734)]

D. Hume (1711 – 1776)

F. Quesnay (1694 – 1774)

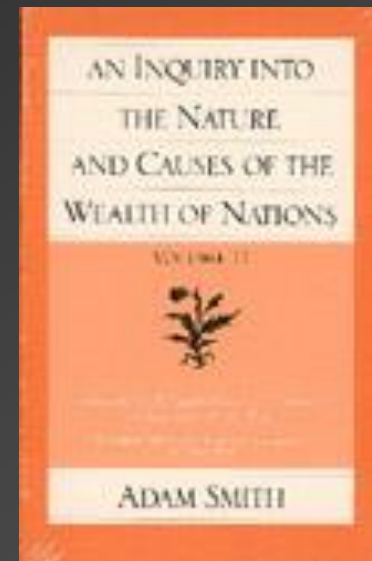
Klasická ekonomická škola

Adam SMITH (1723 – 1790)

+

Spontánnny poriadok = morálka slob. spoločnosti + slobodný trh
„nestranný pozorovateľ“ + vlastný záujem, „neviditeľná ruka“

Klasická ekonomická škola

David RICARDO

(1772 – 1823)

Zákon komparatívnych výhod

Jean B. SAY

(1767 – 1832)

Zákon trhu

$S \rightarrow D$

($S_T = D_T$)

John S. MILL

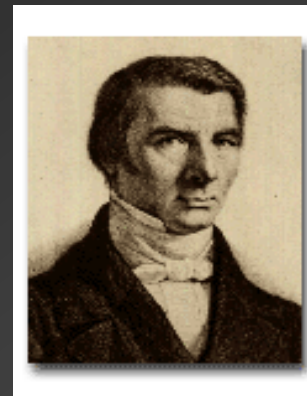
(1806 – 1872)

Teória recipročného dopytu

Ekonomickí liberálni pokračovatelia

Adam Smith (1723 – 1790)

Frédéric Bastiat (1801 – 1850)

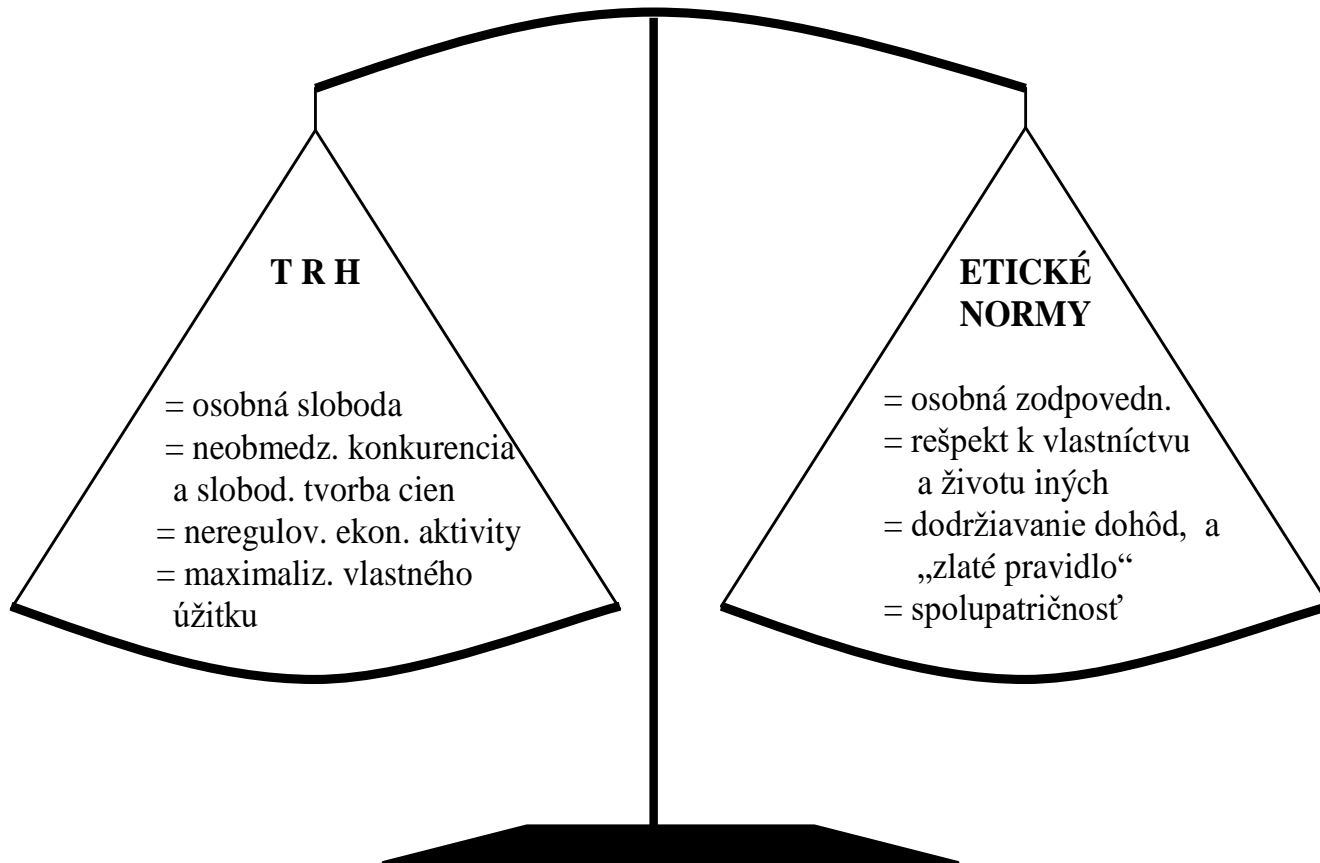
F. A. von Hayek (1899-1992)

Milton Friedman (1912 - 2006)

Filozofické dedičstvo

Rovnováha trhu a etických noriem

Zdroj: autor

Dosahy v praxi - ekonomická sloboda

* Podľa výsledkov „2024 Index of Economic Freedom“, zverejnených Heritage Foundation (<https://www.heritage.org/index/pages/report>)

Dosahy v praxi - ekonomická sloboda

Figure A: Economic Freedom and Income per Capita

Countries with greater economic freedom have substantially higher per-capita incomes.

Note: Income = GDP per capita, (PPP constant US\$), 2016.

Sources: Gwartney, Lawson, Hall, and Murphy (2018), *Economic Freedom of the World: 2018 Annual Report*; Average Economic Freedom Panel Score, 1995–2016; World Bank (2017), *World Development Indicators*.

Zdroj: Fraser Institute (2018)

Dosahy v praxi - ekonomická výkonnosť

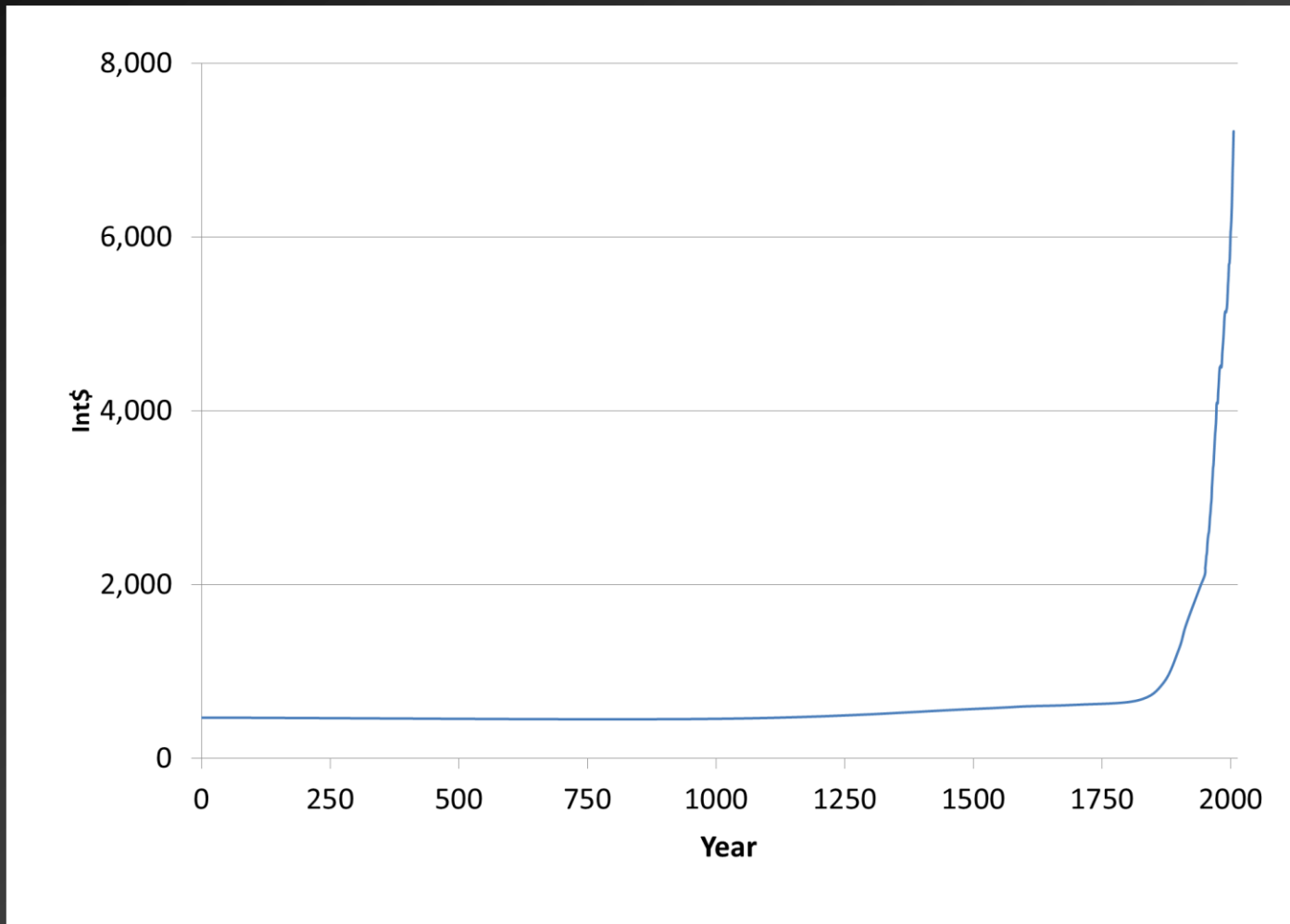
Najvyššie HDP na 1 obyvateľa v parite kúpnej sily

1. Luxembursko
2. Írsko
3. Singapur
4. Lichtenštajnsko
5. Katar
6. Monako
7. Makau
8. Švajčiarsko

Zdroj: MMF (2023), <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2023/October>

Dosahy v praxi – rast bohatstva

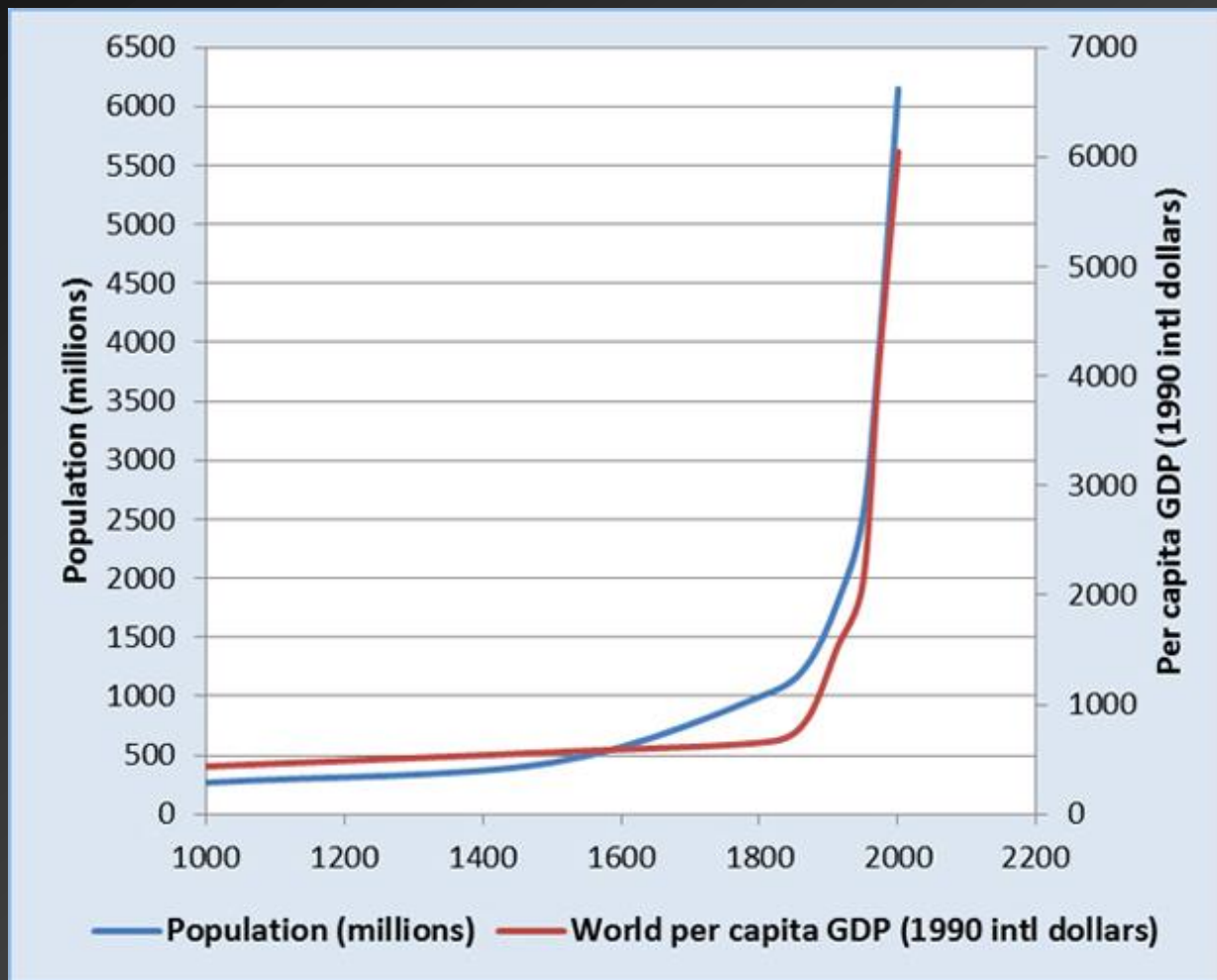
HDP na 1 obyvateľa sveta

Zdroj: Wilson (2017) podľa Maddison Project Database

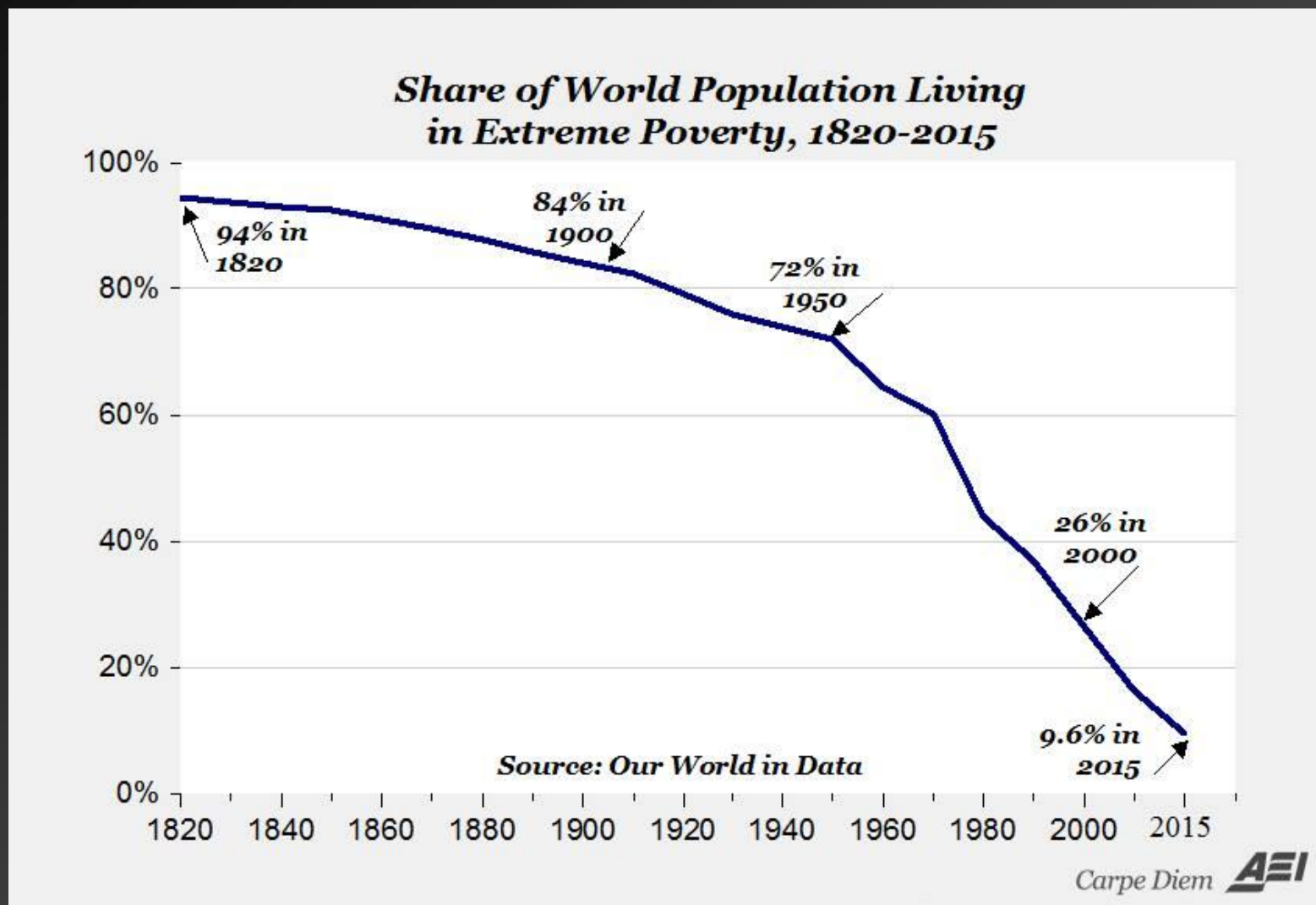
Dosahy v praxi – rast bohatstva

HDP na 1 obyvateľa a populácia sveta

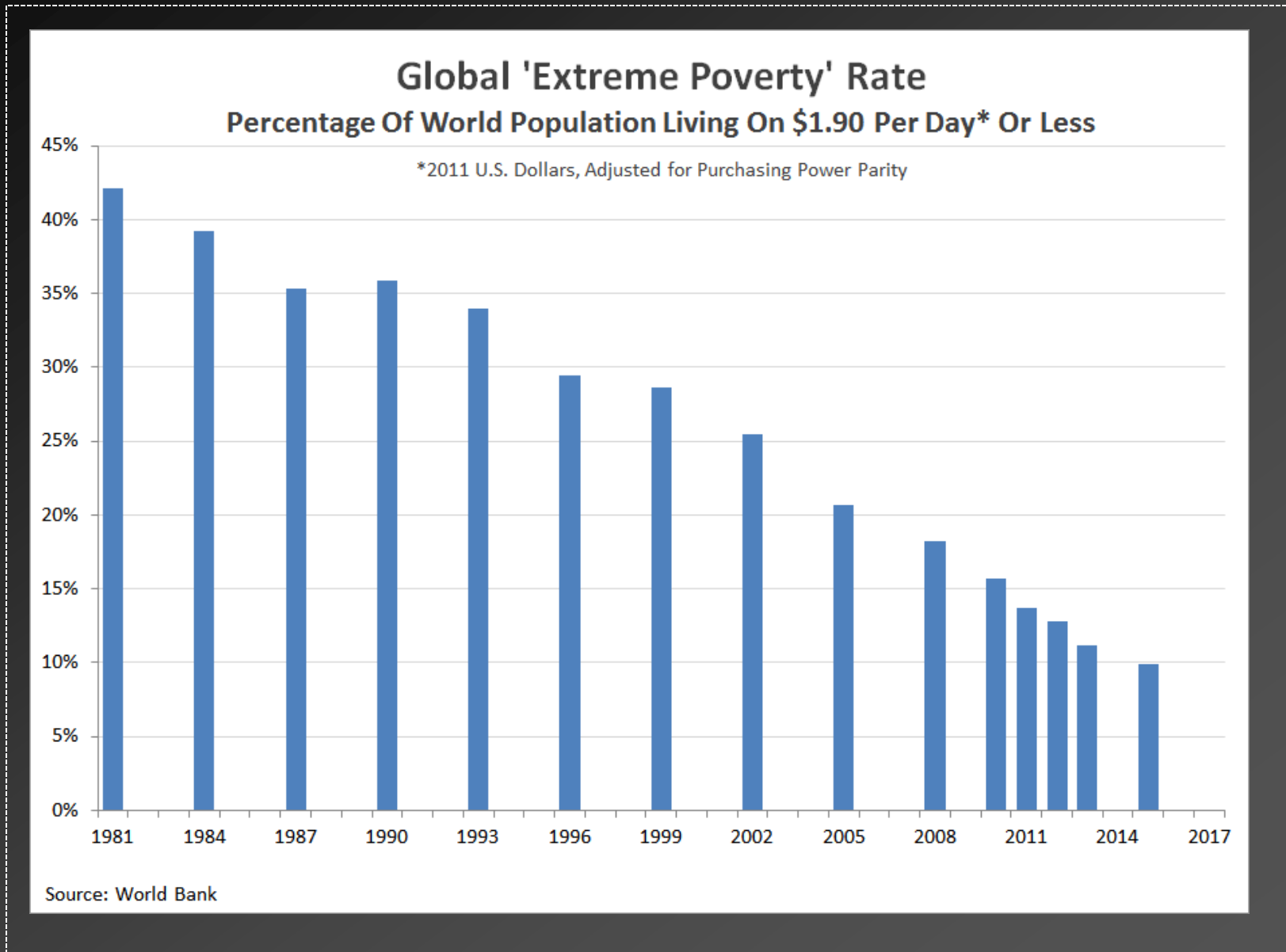
Zdroj: Slaus, Jacobs (2011)

Dosahy v praxi – pokles chudoby

Zdroj: SB (2015), AEI (2016)

Dosahy v praxi – pokles chudoby

Využitie v hospodársko-politickej praxi

Moderný klasický liberalizmus → hospodárske politiky: presadzovanie menšieho štátu a trhovu konformnejších podmienok...

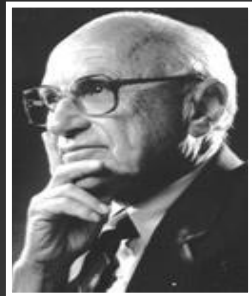
F. A. von Hayek

Margaret Thatcher

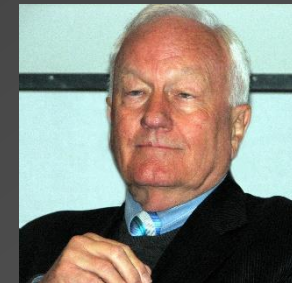
J. J. Cowperthwaite

Milton Friedman

Ronald Reagan

Roger Douglas